

Algemene Verordening Gegevensbescherming

‘Privacybescherming heeft tanden gekregen’

De Algemene Verordening Gegevensbescherming die 25 mei 2018 van kracht wordt, heeft op het eerste gezicht veel weg van de Wet bescherming persoonsgegevens die hij vervangt. Nieuw is de verantwoordingsplicht waarmee de verordening is opgetuigd. ‘De grootste valkuil is, dat je als notaris denkt dat je de AVG aan je ICT-leverancier kan overlaten.’

TEKST Peter Steeman | BEELD Truus van Gog

De eerste emotie die de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) bij notarissen oproept, is waarschijnlijk die van een déjà-vuegevoel. De notaris voldoet immers al aan de Wet bescherming persoonsgegevens waar de nieuwe verordening op is gebaseerd. Het meest praktische verschil voor de notaris is dat hij zich meer moet verantwoorden, legt Jolanda Storm, functionaris gegevensbescherming van het bureau van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB), uit. ‘De privacyrechten van burgers worden versterkt. Dat zorgt voor extra verplichtingen bij organisaties die gegevens verwerken, zoals notaris-kantoren. Zo moet een notariskantoor een register bijhouden voor de verwerking van persoonsgegevens. Daarin wordt onder meer vastgelegd om wat voor categorie persoonsgegevens het gaat en waar je ze voor gebruikt. Het doel van de verwerking staat erin, maar ook of het cliënten of personeelsleden betreft.

Per soort verwerking is vastgelegd in de AVG wat is toegestaan. Om persoonsgegevens in een bestand te zetten voor het sturen van een nieuwsbrief heb je bijvoorbeeld expliciete toestemming nodig. Je moet ook een register voor datalekken bijhouden. Een “protocol datalekken” hebben de meeste kantoren al, maar de AVG gaat verder. Alle datalekken moeten voortaan gedocumenteerd worden, ook als je ze niet hoeft te melden. Ook vermoedelijke datalekken moeten in principe gemeld worden. Zoals een gestolen laptop met onversleutelde persoonsgegevens die onbemand open is blijven staan. Dat is ook een inbreuk op je beveiliging.’

GROTE KLUIF

Er is nog een reden waarom de regels die de AVG voorschrijft op het eerste gezicht op een herhaling van zetten lijken. Het KNB-bestuur heeft vorig jaar ingestemd met de Basis Informatiebeveiliging Notariaat (BIN). Deze BIN is opgesteld door de Stichting Rechtszekerheid Digitaal (SRD) en beschrijft aan welke

minimale eisen een kantoororganisatie en systemen moeten voldoen. Wordt de AVG met de BIN niet al behandeld? ‘Nee’, legt Leo Draaisma, projectleider voor het project Implementatie AVG en Informatiebeveiliging, uit. ‘Er zit inderdaad een overlap tussen AVG en BIN. Daarom combineren we die twee voor het notariaat in een praktische gedragscode die binnenkort beschikbaar komt op NotarisNet. Voor ons als projectorganisatie is informatiebeveiliging een veel grotere kluit omdat je daarbij naar alle aspecten van de beveiliging kijkt en niet alleen naar de veilige omgang met persoonsgegevens. Op dit moment werken we hard aan de concrete vertaalslag van de AVG en de BIN naar het notariaat. Hoe ziet een verwerkingsregister eruit? En wat voor privacy-statement zet je als notaris op je website? We maken modeluitwerkingen die we publiceren op NotarisNet. Het zijn hulpmiddelen die notariskantoren helpen de eerste stap te zetten. Dat doen we niet alleen. Samen met een netwerk van contactpersonen op de kantoren ontwikkelen we tools, praktische tips en organiseren we bijeenkomsten in het land. De grootste valkuil is, dat je als notaris denkt dat je de AVG aan je ICT-leverancier kan overlaten. Als je een leverancier inschakelt voor het afschermen van gegevens ben je nog steeds eindverantwoordelijk. De Autoriteit

‘De Autoriteit Persoonsgegevens stelt vragen aan de notaris, niet aan de cloud provider of softwareleverancier’

moet werken. Iedereen op kantoor moet weten wat de regels zijn. Om de focus te houden, is het belangrijk dat ieder notariskantoor een medewerker verantwoordelijk maakt voor de bescherming van persoonsgegevens. Op die manier heb je een aanspreekpunt. Ideaal is iemand die niet alleen de privacyregels kent,

maar ook de kantoorprocessen en daarnaast wat van ICT weet. Zulke schapen met vijf poten zijn zeldzaam op een notariskantoor. In de praktijk zal iemand moeten groeien in die functie. Begin gewoon met iemand aan te wijzen.’ ■

Persoonsgegevens stelt vragen aan de notaris, niet aan de cloud provider of softwareleverancier.’

RAAR DING

De grootste uitdaging ligt voor het projectteam in de interpretatie van de verordening. ‘De AVG is een raar ding’, aldus Storm. ‘Normaal is een verordening direct van kracht. In het geval van de AVG krijgen landen twee jaar de tijd – tot 25 mei van dit jaar – om zaken te regelen. Over onduidelijkheden in de verordening wordt op Europees niveau overlegd. Ook wij hebben behoefte aan details. We weten dat we op de goede weg zitten, maar sommige zaken zijn nog niet helemaal duidelijk. In de AVG staat bijvoorbeeld dat sommige regels niet gelden voor artsen of advocaten die als eenpitter opereren. Wij willen weten of notarissen ook onder die uitzondering kunnen vallen. De Autoriteit Persoonsgegevens wordt op dit moment overstelpt met vragen. Dat is nu nog een *bottleneck*.’

AANSPREEKPUNT

Mei 2018 moet ieder kantoor voldoen aan de AVG-richtlijnen. Het is geen eenmalige exercitie, waarschuwt Storm. ‘De belangrijkste aanpassing die de AVG vergt, is dat je continu aan de bescherming van persoonsgegevens

DE AANLEIDING VOOR DE AVG

‘Met de AVG heeft privacybescherming tanden gekregen’, stelt hoogleraar Global ICT Law Lokke Moerel vast. ‘De bescherming van persoonsgegevens bestond al in de Wet bescherming persoonsgegevens. De AVG is grotendeels een bevestiging van de bestaande regels zoals die door de Europese toezichthouders zijn uitgewerkt. Ik zie het als een aanscherping. Het is niet langer voldoende dat je je aan de regels houdt. Je moet als bedrijf ook laten zien dat je passende organisatorische maatregelen hebt genomen. Je moet een compliance programma hebben. Als je dat niet kan laten zien, ben je ook in overtreding. De boetes gaan omhoog. Die kunnen in geval van een overtreding zelfs oplopen tot 20 miljoen euro.’

VERTROUWEN

Voor het notariaat ziet Moerel echter dat het strengere beleid ook kansen met zich meebrengt. ‘De AVG wil vooral de uitwassen van de digitale wereld bestrijden.

Het monitoren van data op internet is uit de hand gelopen. Veel mensen vinden het ongemakkelijk dat hun surfgedrag voortdurend gevolgd wordt voor advertentiedoeleinden. In principe geef je hiervoor toestemming als je op een website bij “accepteer alle cookies” op “ok” klikt, maar dat is in de praktijk geen echte keuze meer. Die Cookiewet is een lege huls. Burgers hebben weinig vertrouwen in wat organisaties met hun gegevens doen. In dit spanningsveld kan de notaris een rol spelen. De notaris is een vertrouwenspersoon waarvan de registers betrouwbaar zijn. De notaris zou bijvoorbeeld de aangewezen persoon zijn om het e-identiteitsbeheer bij onder te brengen. Daarom is het voor een notaris belangrijk om ook op dit terrein van gegevensbescherming vertrouwen uit te stralen. Kantoren zullen met de KNB de handen ineen moeten slaan. Om dit goed te beheersen, moet je samen sterk staan. Goede beveiliging is alleen in een ecosysteem te realiseren.’